

Nyt fra bagkontoret

august 2017

Af Peter Gradischnig

Frister for pleje og slåning af græs- og brakarealer

August

- Brak og MFO-brak
Braklagte arealer skal slås minimum én gang om året i perioden 1. august til 15. september. Forbud mod slåning i perioden fra 1. maj til 31. juli. Det afslåede materiale må ikke fjernes. Braklagte arealer må ikke pløjes, jordbehandles, bruges til afgræsning, eller bruges til at opbevare for eksempel halmballer eller ensilagestakke.

Prioriter derfor slåning af græs- og brakarealer netop nu, hvor høsten endnu ikke for alvor er gået i gang.

Efterafgrøder og MFO efterafgrøder

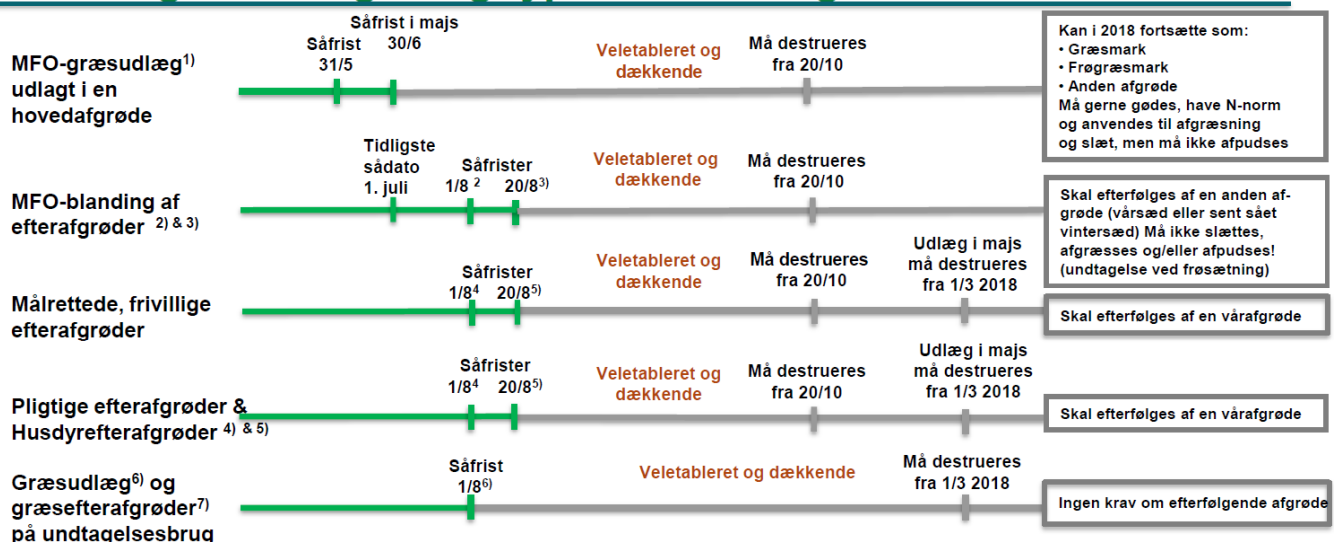
Det er nu tid til at få styr på, hvordan du vil opfylde dit efterafgrøde og MFO krav. Reglerne er de samme som sidste år, dog lige med den tilføjelse at der nu også er kommet en ekstra efterafgrødetype ind, som hedder Husdyr efterafgrøder. Reglerne for de forskellige typer er lige kort beskrevet herunder.

Husk at uanset hvordan i opfylder kravene, skal det indberettes i tast selv **senest 31. august 2017**.

Efterafgrøder 2017

Vi opererer med 5 forskellige typer efterafgrøde og dermed også 5 forskellige regelsæt. Nedenstående tabel viser, hvilke krav og frister, der er gældende for de 5 forskellige regelsæt. I vores område er det kun 3 typer efterafgrøder som vi skal tage stilling til, nemlig MFO efterafgrøder, målrettede efterafgrøder og de pligtige efterafgrøder.

Oversigt over regler og typer af efterafgrøder i efteråret 2017

1) Rent græs eller græs i blandinger, f.eks. kløvergræsudlæg.

2) Såfrist 1. august ved blanding mindst to typer af: græs, cikorie, honningurt, forskellige slægter af korn eller arter af korsblomstrede afgrøder.

3) Såfrist 20. august ved blanding af mindst to typer af: korsblomstrede arter, vårbyg, alm. rug, stauderug og honningurt.

4) Såfrist 1. august ved græsudlæg (uden kløver), korn, græs, cikorie, honningurt, korsblomstrede afgrøder og frøgræs, der fortsætter som efterafgrøde.

5) Såfrist 20. august for korsblomstrede arter, vårbyg, alm. rug, stauderug og honningurt.

6) Rent græs eller græs i blanding med max. 50 pct. kløver eller lucerne.

7) Rent græs sået før eller efterhøst.

MFO-efterafgrøder

Hvis du har et omdriftsareal på over 15 ha og ikke er økolog, skal 5 procent af dit omdriftsareal være miljøfokusområder (MFO), for at få den fulde, grønne støtte. Du kan blandt andet bruge efterafgrøder eller græsudlæg som MFO. Efterafgrøder og græsudlæg tæller med en vægtning på 0,3. Dvs. at 1 ha med MFO-efterafgrøder tæller som 0,30 MFO, ligesom det var tilfældet sidste år.

For MFO-efterafgrøde er der krav om, at der etableres efterfølgende hovedafgrøde, for MFO-græsudlæg er der **ikke** krav om efterfølgende afgrøde, og der er heller ikke krav om, at det skal være en blanding.

Målrættede efterafgrøder

I de dele af landet, hvor der er særligt behov, kan man vælge at udlægge målrættede efterafgrøder. Arealet skulle tilmeldes i EU ansøgningen og, hvis man har søgt, skal man sørge for at etablere dem. De følger reglerne for pligtige efterafgrøder, dvs samme såfrist, nedvisning og destruktion. Hvis de ikke bliver etableret koster det 93/150 kg N pr ha (afhængig af hvor meget husdyrgødning man har udbragt i 15/16)

Husdyrefterafgrøder

Husdyrefterafgrøderne erstatter de hidtidige vilkår fastsat i miljøgodkendelserne. Kravet gælder kun, hvis du udbringer over 30 kg N fra husdyrgødning pr. ha og har marker beliggende i specielle områder, hvor der er sket en stigning i anvendelsen af fosfor. På landplan ca. 20.000 ha efterafgrøder. På IMK kan man se kortet. I vores område er det kun inde ved Farum sø, hvor der skal etableres disse husdyrefterafgrøder.

De pligtige efterafgrøder

Du er omfattet af kravet om pligtige efterafgrøder, hvis du har en årlig omsætning, der overstiger 50.000 kr. fra landbrug, og har et efterafgrødegrundareal på 10 ha eller derover. Alt efter, hvor meget husdyrgødning du udbringer, skal du etablere efterafgrøder på enten 10 eller 14 procent af dit efterafgrødegrundareal.

Du kan benytte de samme arter som til MFO-efterafgrøder, men der er intet krav om blandinger. De skal altid efterfølges af en vårafgrøde. Efterafgrøderne skal indberettes i Tast selv-service senest 31. august, men du opgør først dit efterafgrødekrav i april det følgende år.

Dine efterafgrøder skal være veletablerede. Derfor skal dine efterafgrøder og græsudlæg fremstå veletablerede og dækkende, for at kunne blive godkendt. Spildkorn og spildfrø, der spirer i marken, kan ikke indgå i en efterafgrøde. Etablerer du efterafgrøden i majs, skal du være særligt opmærksom på, at den er veletableret.

Alternativ til de pligtige efterafgrøder

Hvis man ikke ønsker at etablere de pligtige efterafgrøder/husdyrefterafgrøderne, kan man bruge alternativer i stedet for. Den vigtigste mulighed er tidlig såning af vintersæd. Arterne vinterhvede, vinterrug, vinterbyg og triticale kan bruges. Afgrøden skal være sået inden 7. sep og 1 ha tidlig sået svarer til 0,25 ha pligtig efterafgrøder. Det skal anmeldes i tast selv senest 11. sep. Meld alt det i når at så til, da der ikke er nogen eftervirkning.

Husk

Hvis du vil være sikker på, at du overholder alle krav, skal du etablere mindst 16,67 % efterafgrøder, som blanding, eller græsudlæg (rent græs), og efterfølge med en vårafgrøde, så opfylder du alle krav!

Husk, der er begrænsninger på udnyttelse af MFO-efterafgrøder og MFO-græsudlæg, der er sået senest 31. maj eller sået 30. juni i majs

På MFO-græsudlæg må du tage slæt, og du må lade arealerne afgræsse. Du skal dog være opmærksom på, at græsudlægget stadig skal have en tilstrækkelig dækningsgrad for at blive godkendt ved en kontrol.

Det betyder fx, at dyretryk ved afgræsning ikke må være så hårdt, at plantedækket bliver ødelagt. Det skyldes, at græsudlægget kun tilbageholder kvælstof i tilstrækkeligt omfang, hvis det er intakt.

Du må ikke slå eller afpudse MFO-græsudlæg og efterlade det afslående materiale på arealerne i den periode, hvor MFO-efterafgrøderne skal være på arealet. Det vil sige fra fristen for såning til og med den 19. oktober. Det betyder, at der ikke er begrænsninger i forhold til afpudsning og slåning fra den 20. oktober.

MFO-efterafgrøde - blandinger

Hvis du har etableret din MFO-efterafgrøde som en blanding, er slæt, slåning og afgræsning ikke tilladt i efterafgrødeperioden fra fristen for såning den 1. eller 20. august til tidligste dato for destruktion den 20. oktober. Du må dog gerne slå MFO-efterafgrøder i tilfælde af frøsætning, hvis plantedækket fortsat opfylder kravene til dækningsgraden. Årsagen til, at det er tilladt at slå MFO-efterafgrøder, hvis de sætter frø, er, at frøspredning fra fx gul sennep ikke er hensigtsmæssigt i forhold til den landbrugsmæssige drift.

Fra den 20. oktober må MFO-efterafgrøder slås i alle tilfælde.

Reglerne om jordbearbejdning forud for vårsåede afgrøder

Planlægger du vårsæd på en mark, skal du være opmærksom på, hvornår du må foretage jordbearbejdning. Der er en række undtagelser fra reglerne, hvoraf to er nye fra i år. (Nedenstående er sammenfattet i vedhæftet skema)

Nyt i forhold til sidste år

Det er blevet afklaret ved Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, at halmstrigling og dræning er undtaget fra forbuddet mod jordbearbejdning forud for vårsåede afgrøder. Desuden er reglerne for arealer med efterafgrøder præciseret, se mere længere nede i teksten.

Hvem skal overholde reglerne?

Virksomheder med en årlig omsætning på over 50.000 kr. fra plante- og/eller husdyravl og som dyrker et samlet areal på mindst 10 ha, skal overholde reglerne om forbud mod jordbearbejdning efter høst forud for vårsåede afgrøder. Det gælder uanset om virksomheden er tilmeldt Register for Gødningsregnskab eller ej.

Definition af jordbearbejdning

Jordbearbejdning omfatter i denne sammenhæng, alle former for bearbejdning af jorden, som foretages i forbindelse med jordbrugsmæssig anvendelse som fx pløjning og harvning. Altså alle aktiviteter i marken, der har til hensigt at bearbejde jorden eller afgrødestubben.

Følgende aktiviteter anses ikke som jordbearbejdning: høst, presning, indsamling af halm, kalkning, tromling, overfladisk halmstrigling der har til formål at fordele halmen jævnt på arealet, etablering og vedligeholdelse af dræn samt nedfældning af gylle på udlægsgræs efter korn eller helsæd.

Sådan er reglerne for jordbearbejdning efter høst forud for vårsåede afgrøder

Sådan er reglerne for jordbearbejdning efter høst forud for vårsåede afgrøder

Hovedreglen er, at der ikke må foretages jordbearbejdning forud for vårsåede afgrøder fra høst af forfrugt til henholdsvis:

- oktober på lerjord, JB 7-9
- november på lerjord, JB 5-6 og 10-11
- februar på sandjord, JB 1-4

Tabel 1. Oversigt over tidspunkter for forbud mod jordbearbejdning.

Tidspunkt	Fra høst 2017	Fra 1. oktober 2017	Fra 1. november 2017	Fra 1. februar 2018
Aktivitet	Forbud mod jordbearbejdning før vårsæde afgrøder	Slut på forbud mod jordbearbejdning på lerjord, JB 7-9. Nedvisning af ukrudt og spildfrø må fra denne dato finde sted, på arealer med forbud mod jordbearbejdning	Slut på forbud mod jordbearbejdning på ler- og humus jord med JB 5-6 og JB 10-11. Slut på forbud mod jordbearbejdning på arealer, hvor der har været dyrket kartofler og arealer, hvor der skal dyrkes kartofler i den kommende sæson	Slut på forbud mod jordbearbejdning på sandjord, JB 1-4

Følgende arealer er undtaget fra reglerne om forbud mod jordbearbejdning:

- Arealer der drives af virksomheder, der er autoriseret til økologisk jordbrugsproduktion
- Arealer der drives af bedrifter med under 50.000 kr. i omsætning fra plante- og husdyravl og som dyrker et samlet areal på under 10 ha.
- Arealer hvor der i samme år har været dyrket roer
- Arealer hvor der i det kommende år skal dyrkes sukkerroer til fabrik.
- Arealer hvor der etableres lovpligtige efterafgrøder, husdyrefterafgrøder, MFO-efterafgrøder eller målrettede efterafgrøder.
- Arealer hvor der samme år har været dyrket eller, hvor der i det kommende år skal dyrkes visse gartneriafgrøder. Se listen over disse afgrøder i Tabel 2 nedenfor.
- Arealer hvor der ifølge skriftlig aftale med offentlig myndighed ikke må anvendes sprøjtemidler.
- Arealer hvor der samme år har været dyrket flerårige vedplanter eller, hvor der i det kommende forår skal dyrkes flerårige vedplanter.
- Arealer hvor der samme år har været dyrket kolbe- eller kernemajs.
- Arealer hvor der den kommende dyrkningssæson skal dyrkes kartofler af autoriserede læggekartoffelavlere og avlere af spisekartofler, må der uanset jordtypen jordbearbejdes fra den 1. november.
- Arealer hvor der har været dyrket kartofler, må der jordbearbejdes fra den 1. november - uanset jordtypen.

Hvornår er det tilladt at jordbearbejde på arealer med efterafgrøder?

På arealer med pligtige efterafgrøder, MFO-efterafgrøder, husdyrefterafgrøder eller målrettede efterafgrøder er der fastsat specifikke krav for destruktions tidspunkter, og de er derfor ikke omfattet af det generelle forbud mod jordbearbejdning forud for vårsæd. På arealer, hvor der har været dyrket disse typer efterafgrøder, må der pløjes, eller de må på anden måde destrueres, fra 20. oktober. For udlæg i majs er det dog først fra 1. marts.

De såkaldte frivillige efterafgrøder er ikke undtaget fra reglerne. Ved etablering af "frivillige" efterafgrøder må der foretages en let jordbearbejdning. Efterfølgende jordbearbejdning følger datoerne for jordbearbejdningsreglerne, hhv. 1. oktober for JB 7-9, 1. november for JB 5-6 og 10-11 og 1. februar for JB 1-4.

Nedvisning

Nedvisning af ukrudt og spildfrø på arealer, omfattet af forbuddet mod jordbearbejdning forud for vårsæde afgrøder, må ske fra 1. oktober.

Undtagelsesbestemmelser for arealer med kartoffelbrok og kartoffelcystenematoder

På arealer, som har fået pålagt restriktioner fra Landbrugs- og Fiskeristyrelsen om at bekæmpe kartoffelbrok eller kartoffelcystenematoder, må der uanset jordtypen, foretages jordbearbejdning fra 1. oktober.

De arealer, der er pålagt restriktioner fra Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, er automatisk dækket af undtagelsen og fremgår af Internet Markkort (IMK) i Tast selv-service under fanen "Kartofler". Undtagelsen gælder så længe arealet er pålagt restriktioner fra Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, derefter skal arealet igen følge de generelle regler om forbud mod jordbearbejdning.

Undtagelsesbestemmelsen for arealer med majshelsød, som er angrebet af majshalvmøl

For marker med majshelsød på sandjord, JB 1-4, hvor det kan dokumenteres, at afgrøden er angrebet af majshalvmøl, kan der søges om dispensation til at foretage jordbearbejdning fra 1. november. På lerjord er det i forvejen muligt at foretage jordbearbejdning fra 1. november på JB 5-6 og 10-11 og fra 1. oktober på JB 7-9. Jordbearbejdning på disse arealer efter 1. november kræver derfor ikke dispensation.

Inden du foretager jordbearbejdningen, skal du indsende en anmeldelse af angrebet til Landbrugs- og Fiskeristyrelsen. Blanketten, der skal indsendes, finde du på Landbrugs- og Fiskeristyrelsens hjemmeside. Blanketten skal downloades og alle felter skal udfyldes, og derefter skal den gemmes på computeren og sendes til majshalvmoel@lfst.dk

Du vil blive kvitteret med en automatisk besked om modtagelse af anmeldelsen.

Efter anmeldelsen skal du opbevare følgende dokumentation på bedriften, som skal fremvises ved en eventuel kontrol:

- Kopi af den sendte anmeldelsesblanket
- Kvitteringsmail fra Landbrugs- og Fiskeristyrelsen for modtagelse af anmeldelsen
- Konsulenterklæring om angreb af majshalvmøl på det berørte areal

Når ovenstående tre punkter er opfyldt, har du fået dispensation til at jordbearbejde det anmeldte areal fra 1. november 2017. Dispensationen er kun gældende i denne planperiode.

Tabel 2. Oversigt over gartneriafgrøder, der er fritaget fra forbuddet mod jordbearbejdning

122	Kommenfrø	429	Jordkok, konsum
123	Valmuefrø	430	Bladpersille
124	Spinatfrø	431	Purløg
125	Bederoefrø	432	Krydderurter (undtagen persille og purløg)
126	Blanding af markfrø til udsæd	434	Grøntsager, andre (friland)
400	Asier	450	Grøntsager, blandinger
401	Asparges	501	Stauder

402	Bladselleri	503	En- og toårige planter
403	Blomkål	513	Jordbær
404	Broccoli	544	Snitblomster og snitgrønt
405	Courgette, squash	651	Dildfrø
406	Grønkål	652	Kinesisk kålfrø
407	Gulerod	653	Karsefrø
408	Hvidkål	654	Rucolafrø
409	Kinakål	655	Radissefrø (inklusive olieræddikefrø)
410	Knoldselleri	656	Bladbede-, rødbedefrø
411	Løg	657	Grønkålsfrø
412	Pastinak	658	Gulerodsfrø
413	Rodpersille	659	Kålfrø (hvid- og rødkål)
415	Porre	660	Persillefrø
416	Rosenkål	661	Kørvelfrø
417	Rødbede	662	Majroefrø
418	Rødkål	663	Pastinakfrø
420	Salat (friland)	664	Skorzonerrod/Skorzonerrodfrø
421	Savoykål, spidskål	665	Havrerodfrø
422	Spinat	666	Purløgfrø
423	Sukkermajs	667	Timianfrø
424	Ærter, konsum	668	Blomsterfrø
		650	Chrysanthemum Garland, frø (Ny)

Særligt for bedrifter der er autoriserede til økologisk jordbrugsproduktion

Denne type bedrifter kan også råde over konventionelle arealer og/eller arealer, der er under omlægning til økologi. Disse arealer er ligeledes undtaget fra reglerne om jordbearbejdning efter høst forud for vårsåede afgrøder.

Hvilken betydning har reglerne for arealer, hvor der skal dyrkes vårsæd?

Reglerne betyder, at i de marker, hvor der skal dyrkes vårsæd det efterfølgende år, må der efter høst, ikke foretages jordbearbejdning før de angivne datoer. Det gælder alle former for jordbearbejdning - også nedmuldning af halm, overfladiske harvninger, grubning mv.

Hvilken betydning har reglerne for arealer, hvor der skal dyrkes vintersæd?

På arealer, hvor der skal dyrkes vintersæd er der ikke restriktioner på jordbearbejdningen. Husk, at erfaringerne viser, at der kun bør stubharves efter høst og forud for vintersæd, hvis du ønsker at:

- Nedmulde halm.
- Etablere et såbed (pløjefri dyrkning)
- Fremprovokere spiring af visse problematiske græsukrudsarter som gold hejre eller spildkorn. For alle andre ukrudsarter er det bedst at lade frøene ligge urørt i stubben.
- Forebygge at spildraps opformerer kålbrok.
- Bekæmpe snegle
- Udfør harvningen så øverligt som muligt, så færrest mulige ukrudsfrø bringes ned i en dybde, hvor de går i spirehvile.

